

ชลาไล ไชยชมภู. (2557). การประเมินความต้องการจำเป็นในกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา. อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.บุรพาทิส พลอยสุวรรณ, ดร.อมรรัตน์ สนั่นเสียง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในกระบวนการจัดทำ
แผนยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา
เขต 1 โดยดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 สำรวจความต้องการจำเป็นในกระบวนการจัดทำ
แผนยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา มีกลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารสถานศึกษาและครูจำนวน 280 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วย
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น และขั้นที่ 2
ศึกษาสาเหตุของความต้องการจำเป็นและศึกษาแนวทางดำเนินงานในกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์
ของสถานศึกษา โดยการจัดสนทนากลุ่มสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูจำนวน 10 คน และ
วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษามีความต้องการจำเป็นในกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์
ของสถานศึกษาทุกด้าน และมีค่าดัชนีเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น โดยรวมมีค่าเท่ากับ
0.42 โดยมีประเด็นสำคัญคือ 1) ด้านการศึกษาสภาพของสถานศึกษา มีลำดับความสำคัญของ
ความต้องการจำเป็นสูงสุด และมีค่าดัชนีเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.45
โดยสภาพที่เป็นอยู่จริงมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่ควรจะเป็นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ
มากที่สุด 2) สาเหตุของความต้องการจำเป็นในกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ มี 3 ประเด็น
ได้แก่ สาเหตุที่เกิดจากผู้บริหารสถานศึกษา เช่น ขาดการกำกับ ติดตาม ดูแล ควบคุมและตรวจสอบ
อย่างจริงจัง สาเหตุที่เกิดจากบุคลากรผู้รับผิดชอบงานด้านการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ เช่น ขาดความรู้
ความเข้าใจ ขาดความสามารถในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และสาเหตุที่เกิดจากกระบวนการจัดทำ
แผนยุทธศาสตร์ เช่น รูปแบบและขั้นตอนมีรายละเอียดที่มีความยุ่งยาก ซับซ้อน ศึกษาและทำความเข้าใจ
ได้ยาก และ 3) แนวทางดำเนินงานในกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา ประกอบด้วย
2 ส่วน ได้แก่ ส่วนของสถานศึกษา เช่น ควรคัดเลือกบุคลากรที่มีความเหมาะสม มีความรู้ความสามารถ
การสร้างองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา เช่น จัดให้มีการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้แก่ครูและ
ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา

Chalalai Chaichompoo. (2014). **A Needs Assessment of Strategic Planning Process of Schools under Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area**

Office 1. Master Thesis for the Master of Education in Educational Administration, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. Advisors : Dr.Boorapatis Ploysuwan, Dr.Amornrat Sananseang.

ABSTRACT

This research aimed to needs assessment of strategic management process of schools. The research methodology was divided into 2 steps. The first step was to the survey study indicating necessary needs of strategic management process of schools. The samples were 140 schools under Phranakhon Si Ayutthaya primary educational service area office 1. The contributors were 280 school administrators and teachers who were responsible for strategic plan. The tool was a five-rating scale questionnaire including actual condition and possible condition. The data were analyzed by mean, standard deviation and index of importance of necessary needs. The second step was the focus group discussion including 10 people. It was studied causes of necessary needs and performance guidelines of strategic management process. The data were analyzed by the content analysis.

The findings showed that, as a whole, the actual condition of strategic management process of schools was at a moderate level and the possible condition was at the highest level. When each minor objective was considered, it was found that: 1) the necessary needs of strategic management process equaled 0.42, the index of importance of schools was the highest (0.45) followed respectively by setting strategy of schools (0.44), setting indicators of schools (0.43), setting directions of schools (0.42), and environmental analysis of schools (0.35), 2) the focus group discussion showed that the strategic management process included 3 similar issues such as causes from school administrators, causes from teachers who were responsible for strategic plan, and causes from strategic management process, and 3) the content analysis of the focus group discussion showed that the performance guidelines of strategic management process included 2 aspects: schools and Primary Educational Service Area Office.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ จนสำเร็จเรียบร้อยด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณประธานกรรมการสอบ ดร.พรเทพ ฐู่แผน ผู้ทรงคุณวุฒิ ดร.ภาณุมาศ เฉลยนาคร กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.บูรพาทิศ พลอยสุวรรณ และกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ดร.อมรรัตน์ สนั่นเสียง ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือ ให้ข้อเสนอแนะ อีกทั้งยังได้ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่แบบสอบถามจนเป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือ ประสานงานตลอดงานวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร และครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ทุกท่านที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถามที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกคนในครอบครัวที่เป็นกำลังใจให้เสมอมา และขอบคุณเพื่อนทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา ทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ชลาไล ไชยชมภู